

Καταλαωτικά ΒΗΜΑΤΑ

γνώριζω συνειδητοποιώ οργανώρομαι προστατεύομαι

Ισχυρισμοί
υγείας για
βότανα και
σκευάσματα
βοτάνων

Έκδοση Σεπτεμβρίου - Οκτωβρίου 2012 - Τεύχος 09-10/2012
ΚΕ.Π.Κ.Α. - ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ
Βασ. Ηρακλείου 32 - 54624 - Θεσσαλονίκη - Κωδικός Εντύπου 2552

Περιεχόμενα

3 Το γράμμα του Εκδότη

4 Βότανα

Σελ. 4: Παραδείγματα ισχυρισμών για σκευάσματα βοτάνων

Σελ. 4: Ανάγκη για αντισπρότερους ελέγχους

Σελ. 4: Τα γιατροσόφια της γιαγιάς ή πραγματικά αποτελέσματα στην υγεία μας;

Σελ. 6: Παραδείγματα τέτοιων ισχυρισμών για σκευάσματα βοτάνων

Σελ. 8: Φυσικό δεν σημαίνει και ασφαλές

Σελ. 8: Τρόφιμο ή φάρμακο;

10 Σήμαση συσκευασίας

Σελ. 10: Περιβαλλοντικοί ισχυρισμοί, σε πλαστικά αντικείμενα και συσκευασίες

12 Καταγγελίες

13 Δραστηριότητες

15 Κοινοβουλευτικός Έλεγχος

Το Κέντρο Προστασίας Καταναλωτών (ΚΕ.Π.ΚΑ.), εκδότης του περιοδικού "Καταναλωτικά Βήματα", είναι Μη Κυβερνητική, Μη Κερδοσκοπική Οργάνωση. Ίδρύθηκε το 1982.

Το ΚΕ.Π.ΚΑ. εκπροσωπεί τους καταναλωτές, σε τοπικό επίπεδο (Επιτροπές Φίλικού Διακαταρισμού Διαφορών Δήμων του Ν. Θεσσαλονίκης, Οργανισμό Λαϊκών Αγορών Θεσσαλονίκης, Επιτροπή Φίλικού Διακαταρισμού Διαφορών του Ο.Α.Σ.Θ., Επιτροπή Διαβούλευσης Δήμου Θεσσαλονίκης), σε εθνικό επίπεδο (Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή - Ο.Κ.Ε., Εθνικό Συμβούλιο Καταναλωτών και Αγοράς - Ε.Σ.Κ.Α., Εκτελεστική Επιτροπή Ε.Σ.Κ.Α., Επιτροπή Πιστοποίησης Ενώσεων Καταναλωτών του Ε.Σ.Κ.Α.), σε ευρωπαϊκό επίπεδο (Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή - Ε.Ο.Κ.Ε., Ευρωπαϊκή Συμβουλευτική Ομάδα Καταναλωτών - Ε.Σ.Κ.Α., Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Ενώσεων Καταναλωτών-Β.Ε.Ι.Ο.Ε., Ευρωπαϊκή Ένωση για το συντονισμό της Εκπροσώπησης των Καταναλωτών στην Πιστοποίηση - Α.Ν.Ε.Ο., Ευρωπαϊκή Συμμαχία για τη Διαφάνεια - ALTER - Ε.Υ. και σε διεθνές επίπεδο (Διεθνή Οργάνωση Καταναλωτών - C.I., Διεθνή Οργάνωση Υγείας - Η.Α.Υ και Διατλαντικό Διάλογο Καταναλωτών-Τ.Α.Ο.Δ.). Από το Δεκέμβριο του 2004, έως και το 2007, ο Πρόεδρος του ΚΕ.Π.ΚΑ., κ. Νικόλαος Τσεμπερλίδης, ήταν ο Συντονιστής του Ε.Σ.Κ. Από το Φεβρουάριο του 2008, ο Πρόεδρος του ΚΕ.Π.ΚΑ. είναι Μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής του Ε.Σ.Κ.Α. Το Φεβρουάριο του 2010, η Γενική Γραμματέας του ΚΕ.Π.ΚΑ., κ. Ε. Κεκελέκη ορίστηκε τακτικό μέλος της Ευρωπαϊκής Συμβουλευτικής Ομάδας Καταναλωτών - Ε.Σ.Κ.Α. Το Οκτώβριο του 2010, η Γενική Γραμματέας του ΚΕ.Π.ΚΑ. ορίστηκε μέλος της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής και Οικονομικής Επιτροπής και Αντιπρόεδρος του Παρατηρητηρίου Εσωτερικής Αγοράς της Ε.Ο.Κ.Ε. Το Φεβρουάριο του 2012, ο Πρόεδρος του ΚΕ.Π.ΚΑ., κ. Ν. Τσεμπερλίδης ορίστηκε αναπληρωματικό μέλος της Ο.Ε.Κ.Ε.

Βασικός στόχος του ΚΕ.Π.ΚΑ. είναι Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ.

Οι επιμέρους στόχοι του ΚΕ.Π.ΚΑ. καλύπτουν όλο το φάσμα των προβλημάτων της ζωής και μπορούν να επιτευχθούν, με την οργάνωση και τη συμμετοχική δράση, όσο το δυνατόν περισσότερων καταναλωτών. Το ΚΕ.Π.ΚΑ. δε συνδέεται με πολιτικά, επιχειρηματικά ή άλλα συμφέροντα. Η λειτουργία του στηρίζεται, αποκλειστικά, στα μέλη του και τις τυχόν επιχορηγήσεις, από το Ελληνικό δημόσιο και την Ευρωπαϊκή Ένωση. Είναι στη διάθεση των μελών του, για νομικές και άλλες συμβουλές. Δίνει πληροφορίες σχετικές με την ποιότητα και την ασφάλεια των προϊόντων, την ποιότητα και τη νομιμότητα των υπηρεσιών. Ασχολείται με τα ανθρώπινα δικαιώματα, που αναφέρονται σε ένα αξιοπρεπές επίπεδο διατροφής και διαβίωσης, για όλους τους πολίτες και, ειδικότερα, την ελεύθερη πρόσβαση στην καταάλωση, την ασφάλεια των τροφίμων, την προστασία του περιβάλλοντος και με όλα τα ζητήματα, που έχουν σχέση με τα ανθρώπινα δικαιώματα και με την ποιότητα ζωής. Καταγράφει τις καταγγελίες όλων των καταναλωτών και τους συμβουλεύει. Επιπλέον μεσολαβεί, σε κάθε πρόβλημα, σχετικό με την καταάλωση προϊόντων και υπηρεσιών, που αντιμετωπίζουν τα μέλη του.

Το ΚΕ.Π.ΚΑ. ίδρυσε την Ομοσπονδία Ενώσεων Καταναλωτών Ελλάδας (Ο.Ε.Κ.Ε.) που σήμερα περιλαμβάνει τις παρακάτω Οργανώσεις - Μέλη:
ΚΕ.Π.ΚΑ.- Κέντρο Προστασίας Καταναλωτών
ΚΕ.Π.ΚΑ.- Κέντρο Προστασίας Καταναλωτών Νάουσας
ΚΕ.Π.ΚΑ.- Κέντρο Προστασίας Καταναλωτών Μουδαριών
ΚΕ.Π.ΚΑ.- Κέντρο Προστασίας Καταναλωτών Κοζάνης
Ε.Ν.ΚΑ.- Ένωση Καταναλωτών Δράμας
Ε.Ν.ΚΑ.- Ένωση Καταναλωτών Ροδόπης
Ε.Ν.ΚΑ.- Ένωση Καταναλωτών Βόλου
ΚΕ.Π.ΚΑ.- Κέντρο Προστασίας Καταναλωτών Πρέβεζας
ΣΥ.Π.ΚΑ. - Σύλλογος Προστασίας Καταναλωτών Έδεσσας

Η θέση του ΚΕ.Π.ΚΑ. απέναντι στη διαφήμιση

Η διαφήμιση είναι μέσο προβολής ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας, με στόχο την αύξηση της ζήτησής τους. Οι περισσότερες διαφημίσεις δεν έχουν στόχο την αντικειμενική ενημέρωση του καταναλωτή, για τα υπέρ και τα κατά του δεδομένου προϊόντος. Αντίθετα, αποκρύπτουν, σκόπιμα, τα μειονεκτήματά του, ενώ, ταυτόχρονα, προβάλλουν ανύπαρκτα ή επουσιώδη πλεονεκτήματα.

Συχνά, λοιπόν, η διαφήμιση δεν πληροφορεί, αλλά παραπληροφορεί.

Επιπλέον, η διαφήμιση δημιουργεί σχέσεις οικονομικής εξάρτησης του εντύπου ή του μέσου, από τον διαφημιζόμενο. Για όλους αυτούς τους λόγους, το ΚΕ.Π.ΚΑ. δε δέχθηκε, ποτέ και δε δέχεται διαφημίσεις, στο περιοδικό, στα έντυπα και στις ηλεκτρονικές εκδόσεις του. Αυτό, βέβαια, μας στερεί πολύτιμους πόρους, για βελτίωση των εκδόσεών μας.

Προτιμούμε, όμως, να βγαίνουμε φτωχά (με απλό χαρτί, διχρωμία ή και με ηλεκτρονική έκδοση και εθελοντική δημοσιογραφία), παρά να βγαίνουμε "λουσάτα" (ακριβό χαρτί, πολυχρωμία, αμοιβόμενη δημοσιογραφία), αν αυτό πρέπει να γίνεται, σε βάρος των αρχών και της οικονομικής μας ανεξαρτησίας, που πρέπει να διαφυλάξουμε, ως κόρην οφθαλμού.

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ

ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ - ΚΕ.Π.ΚΑ.

Βασ. Ηρακλείου 32, 54624, Θεσσαλονίκη,
τηλ.: 2310-233333, 2310-269449
fax: 2310-242211
email: consumers@kepka.org
http://www.kepka.org

Κέντρο Ενημέρωσης & Καταγγελιών
801-11-17200

Με αστική χρέωση από όλη την Ελλάδα

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Νίκος Σ. Τσεμπερλίδης

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΡΙΑ & ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΥΛΗΣ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

Ευαγγελία Κ. Κεκελέκη

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

Γεράσιμος Δ. Αυγουστάτος
Σταυρούλα Χ. Ζέγου
Μαρία Π. Κουρσιούμη
Κατερίνα Χ. Νούμτα
Αντώνιος Α. Σάκκας

ΤΜΗΜΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

Μαρία Π. Κουρσιούμη
τηλ.: 801-11-17200

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ

Άννα Α. Δραγατσάικα

ΔΑΚΤΥΛΟΓΡΑΦΗΣΕΙΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ

Άννα Α. Δραγατσάικα
Ευαγγελία Α. Θεοδωρίδου

ΜΟΝΤΑΖ - ΦΙΛΜ - ΕΚΤΥΠΩΣΗ

Μ. Τριανταφύλλου & Σία Ο. Ε.
Ιφιγενείας 4, 55133 Θεσσαλονίκη
τηλ.: 2310-429303

Υπευθυνος Τυπογραφείου:

Μ. Τριανταφύλλου

Διμηνιαία Έκδοση
Τεύχος 9-10/2012,

Σεπτεμβρίου - Οκτωβρίου 2012,
Τιμή Τεύχους Ευρώ 0,01

Η ύλη αυτού του τεύχους έκλεισε
στις 25-8-2012

Η δημοσίευση ενυπόγραφων άρθρων
και συνεντεύξεων στα
'Καταναλωτικά Βήματα' δεν σημαίνει
την αποδοχή των απόψεων των
συντακτών τους από το ΚΕ.Π.ΚΑ.

Το γράμμα του Εκδότη

Φίλες και Φίλοι,

Καλοκαίρι και βρισκόμαστε, σε ένα θερινό καφενείο. Η συζήτηση έντονη, την ακούν όλοι οι θαμώνες. Τα προβλήματα, που μαστίζουν τη χώρα, το χρέος, η ανεργία, η ακρίβεια, η ανταγωνιστικότητα και οι υπεύθυνοι σχηματοποιούνται, από τα μέλη της παρέας, με βάση τις γνώσεις, τις επιδιώξεις, τα προσωπικά τους συμφέροντα και το βαθμό της ειλικρίνειάς τους. Στις λύσεις περιλαμβάνονταν ο ρόλος του Πολίτη, ο ρόλος των συλλογικοτήτων και άλλα πολλά.

Μια ερώτηση, που απευθύνθηκε, σε μένα, αμφισβήτησε το ΚΕ.Π.ΚΑ. και την προσφορά του, σε όλους τους καταναλωτές. "Τι κάνετε εσείς του ΚΕ.Π.ΚΑ., για την καθημερινότητα του πολίτη; - Ποια είναι τα αποτελέσματα που να δικαιολογούν την ύπαρξη του ΚΕ.Π.ΚΑ.;"

Το γεγονός σας το αναφέρω, σήμερα, γιατί η ερώτηση έγινε, από πολίτη, που συμμετέχει, στα κοινά, είναι ενεργό μέλος της κοινωνίας των πολιτών και όμως, δεν είχε, ποτέ, μπει στον κόπο, να διαβάσει ένα δελτίο τύπου, να ενημερωθεί, από την ιστοσελίδα μας, να παρακολουθήσει μια εκπομπή, στην τηλεόραση, ούτε αναρωτήθηκε ποιος αγωνίστηκε, για να σταματήσει αυτός να πληρώνει το χαράτσι της Χαλκιδικής, για τη δεύτερη κατοικία του, στη Χαλκιδική.

Η αναφορά μου, στις νίκες του ΚΕ.Π.ΚΑ., για το νομοθετικό πλαίσιο της προστασίας των καταναλωτών (ίσως το σημαντικότερο έργο του ΚΕ.Π.ΚΑ.) ,αντιμετωπίστηκε, με συγκαταβατικότητα. Για αυτό, αναφέρθηκα, στην οικονομική πλευρά των αποτελεσμάτων της δράσης μας. Μίλησα, για τα χρήματα, που επωφελούνται τα μέλη κυρίως του ΚΕ.Π.ΚΑ., όταν αντιμετωπίζουν πρόβλημα, με κάποια επιχείρηση και ζητούν τη βοήθειά μας:

- 3.000.000 ευρώ, κάθε χρόνο, δεν πληρώνονται, από 55.000 οικογένειες, για το χαράτσι της Χαλκιδικής. Από αυτούς, περίπου 1800 γράφτηκαν μέλη, στο ΚΕ.Π.ΚΑ., "για ένα φεγγάρι" και σήμερα μόνο περίπου 300 παραμένουν συνειδητά μέλη.
- Το 2006, με την παρέμβασή μας, οι επιχειρήσεις "αποζημίωσαν" τα μέλη μας, με 174.000 ευρώ, για προβλήματα, που τους είχαν δημιουργήσει. Τα έξοδά μας, το ίδιο έτος ήταν 119.000 ευρώ
- Το 2007, το ποσό των ωφελειών ανήλθε στις 220.000 ευρώ, με τα έξοδα, στις 136.000 ευρώ
- Το 2008, ωφέλειες 234.000 ευρώ και έξοδα 158.000 ευρώ
- Το 2009, ωφέλειες 423.000 ευρώ και έξοδα 159.000 ευρώ
- Το 2010, ωφέλειες 499.000 ευρώ και έξοδα 149.000
- Το 2011, ωφέλειες 417.000 ευρώ και έξοδα 139.000 ευρώ.

Στο σημείο αυτό, η αμφισβήτηση μετατράπηκε, σε θαυμασμό. Ο οικονομολόγος της παρέας σχολίασε ότι αν οι επιχειρήσεις, στη χώρα μας, δημόσιες και ιδιωτικές, λειτουργούσαν, με αυτήν την αποτελεσματικότητα, δε θα είμαστε, τώρα, σε κρίση.

Ο θαυμασμός μας αφήνει αδιάφορους. Εκείνο, που μας ενδιαφέρει είναι η εγγραφή μελών, που θα παραμείνουν, συνειδητά, μέλη μας, για χρόνια. Τα παραπάνω στοιχεία μπορούν να βοηθήσουν τον καθένα, από μας, να προσελκύσει νέα μέλη. Ας κάνουμε αυτήν την προσπάθεια, για να υπάρχει το ΚΕ.Π.ΚΑ. και να συνεχίσει το έργο του.

Ο Πρόεδρος του ΚΕ.Π.ΚΑ., Μέλος Ο.Κ.Ε., Αν.Μέλος Ε.Ο.Κ.Ε.
Νικόλαος Σ. Τσεμπερλίδης

Παραδείγματα ισχυρισμών για σκευάσματα βοτάνων

Το εκχύλισμα φύλλων γκίγκο του δίλοβου, όπως ισχυρίζεται μία πορτογαλέζικη ιστοσελίδα, μέσω της οποίας μπορούμε να το αγοράσουμε, μπορεί να επιβραδύνει την εξέλιξη της νόσου Αλτσχάϊμερ και να βελτιώσει την ποιότητα ζωής των ασθενών.

Γκίγκο το δίλοβο

Ένας συνδυασμός βοτάνων, που βασίζεται, στο φυτό Aloe Vera, όπως ισχυρίζεται μία ελληνική ιστοσελίδα, μέσω της οποίας μπορούμε να το αγοράσουμε, μπορεί να βοηθήσει, στην καταπολέμηση του καρκίνου και των παθήσεων της καρδιάς.

Aloe Vera

Το συμπλήρωμα διατροφής, του τροπικού φυτού νύχι της γάτας (cat's claw), όπως ισχυρίζεται,

Ισχυρισμοί υγείας και σκευάσματα

Βότανα και σκευάσματα βοτάνων

Τα σκευάσματα βοτάνων είναι φυτικά παρασκευάσματα, που διατίθενται, ευρέως, στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ως συμπληρώματα διατροφής. Αυτά τα προϊόντα διέπονται, από τη νομοθεσία, για τα τρόφιμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στην κατηγορία αυτή, ανήκουν το γκίγκο (Gingo), το σκόρδο, το σπαθόχορτο (St. John's Wort - Hypericum perforatum), το τζινσενγκ (ginseng), κ.λπ.

Στην αγορά κυκλοφορούν, ως σκευάσματα καθορισμένης δοσολογίας. Π.χ. κάψουλες, παστίλιες, δισκία, χάπια, σκόνες, αμπούλες υγρών, κ.λπ. Μπορούμε να τα αγοράσουμε, χωρίς ιατρική συνταγή, από φαρμακεία, σουπερ μάρκετ, ειδικά καταστήματα ή και μέσω διαδικτύου.

έμμεσα, γερμανική ιστοσελίδα, μέσω της οποίας μπορούμε να αγοράσουμε, βοηθά, στην καταπολέμηση του καρκίνου.

Νύχι της γάτας (cat's claw)

Ανάγκη για αυστηρότερους ελέγχους

Όπως όλα τα τρόφιμα (εφόσον, φυσικά, υπάρχουν επιστημονικές αποδείξεις), έτσι και τα σκευάσματα βοτάνων μπορούν να φέρουν ισχυρισμούς υγείας, που αναφέρονται στην υποστήριξη, διατήρηση, ή βελτίωση των φυσιολογικών λειτουργιών του οργανισμού μας, αλλά δεν πρέπει, στη σήμανση, ή στη διαφήμισή τους, να αναφέρονται, σε πρόληψη,

αγωγή, ή θεραπεία ασθενειών. Δυστυχώς, η νομοθεσία δεν εφαρμόζεται, όπως θα έπρεπε. Η κατάσταση είναι χειρότερη, για σκευάσματα, που πωλούνται, μέσω διαδικτύου. Έτσι, βρίσκουμε, στην αγορά, προϊόντα, που άμεσα ή έμμεσα, δηλώνουν ότι μπορεί να βοηθήσουν, στη μάχη εναντίον σοβαρών ασθενειών, όπως ο καρκίνος, ή η νόσος Αλτσχάϊμερ.

Τα γιατροσόφια της γιαγιάς ή πραγματικά αποτελέσματα στην υγεία μας;

Η μεγάλη πλειοψηφία των συμπληρωμάτων διατροφής, με βάση τα βότανα, "μόνον" υπόσχονται υγιή νύχια, μαλλιά, αρθρώσεις, κ.λπ. Είναι, όμως, ζωτικής σημασίας να μπορούν οι καταναλωτές να εμπιστευτούν τους ισχυρισμούς, που βλέπουν, σε αυτά τα προϊόντα και να μην ξεδεύουν χρήματα, σε προϊόντα, που φέρουν ψεύτικες υποσχέσεις.

Πρέπει, λοιπόν, οι ισχυρισμοί, που φέρουν αυτά τα προϊόντα (όπως ακριβώς και οποιοσδήποτε άλλος ισχυρισμός, που αφορά τρόφιμα), να έχουν υποβληθεί, σε αυστηρή επιστημονική αξιολόγηση, υψηλών προδιαγραφών.

Πάνω από 1500 ισχυρισμοί, για σκευάσματα βοτάνων, αναμένεται να αξιολογηθούν, από την

για βότανα βοτάνων

Ανάγκη για αυστηρότερους ελέγχους

Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφάλειας Τροφίμων (EFSA). Το 2010, η EFSA ανακοίνωσε την αξιολόγηση 44 ισχυρισμών, για σκευάσματα βοτάνων. Και οι 44 ισχυρισμοί

Παραδείγματα από φυτικά παρασκευάσματα

απορρίφθηκαν, γιατί σύμφωνα με την EFSA, δεν είχαν, επαρκώς, αποδειχθεί.

Κάποιοι, ισχυρίστηκαν ότι η αξιολόγηση της EFSA ήταν υπερβολικά αυστηρή και ζήτησαν ειδική μεταχείριση, η οποία θα επέτρεπε τεκμηρίωση αυτών των ισχυρισμών, με βάση την "παραδοσιακή τους χρήση" και όχι με βάση επιστημονικά στοιχεία, βασισμένα, σε κλινικές μελέτες.

Η Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Καταναλωτών (BEUC) και το Κέντρο Προστασίας Καταναλωτών (ΚΕ.Π.ΚΑ) δε βλέπουμε καμία δικαιολογία, για τη διαφορετική μεταχείριση των ισχυρισμών, για τα σκευάσματα βοτάνων και προειδοποιούμε, για κινδύνους, που ενέχει η μη αυστηρή επιστημονική αξιολόγηση, που, σήμερα, αποτελεί τον κανόνα. Εάν, λοιπόν, αντιμετωπιστούν, με διαφορετικό τρόπο, οι ισχυρισμοί, για τα βότανα, θα υποβαθμιστεί η προστασία των

Παραδείγματα από φυτικά παρασκευάσματα

καταναλωτών, από τους υπερβολικούς και χωρίς ουσία και αποδείξεις ισχυρισμούς.

Η "παραδοσιακή χρήση" δεν ισχυριζόμαστε, με αποτελεσματικότητα, όπως αποδείχθηκε, από τις αρνητικές αποφάσεις της EFSA, για την πρώτη σειρά των ισχυρισμών για σκευάσματα βοτάνων. Αν και η χρήση αυτών των ισχυρισμών είναι, ευρέως διαδεδομένη, στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η αποτελεσματικότητά τους δεν υποστηρίζεται, από επιστημονικά δεδομένα. Εάν επιτραπεί η διαφορετική αντιμετώπιση, θα αντιμετωπίσουμε τον κίνδυνο όλοι οι ισχυρισμοί, για τρόφιμα, που μέχρι σήμερα αξιολογήθηκαν και απορρίφθηκαν, από την EFSA, γιατί δε συνοδεύονταν, από αποδεικτικά

Παραδείγματα από φυτικά παρασκευάσματα

στοιχεία, να υποβληθούν, ξανά, στην EFSA, για επαναξιολόγηση, σύμφωνα με τα νέα πιο "αδύναμα" πρότυπα.

Είναι πλέον η ώρα, οι παραπλανητικοί ισχυρισμοί να εξαφανιστούν από την αγορά. Αυτό δε σημαίνει ότι τα σκευάσματα βοτάνων, που φέρουν αυτούς τους ισχυρισμούς, θα εξαφανιστούν. Απλά, δε θα μπορούν να φέρουν μηνύματα (ισχυρισμούς) υγείας, που είναι παραπλανητικά και χωρίς αποδείξεις.

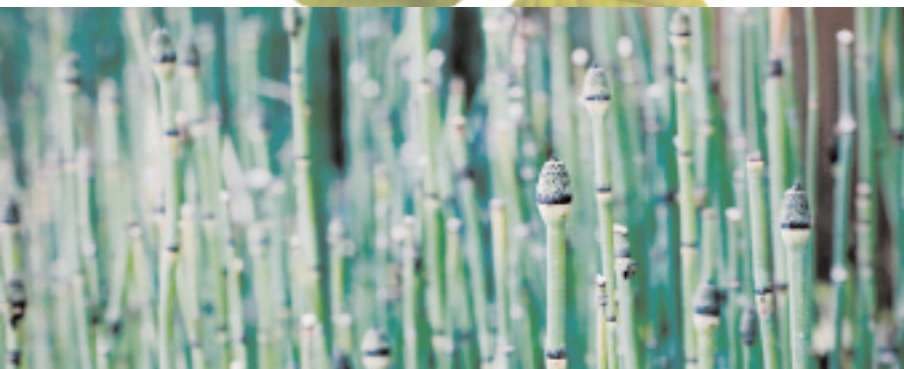
Παραδείγματα ισχυρισμών για σκευάσματα βοτάνων

Τα παρακάτω παραδείγματα έχουν συλλεχθεί, από τη BEUC και τα μέλη της, στα 27 κράτη-μέλη. Αφορούν σκευάσματα, που κυκλοφορούν, στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πράσινο Τσαϊ (*Camellia sinensis*)

Στην προώθησή του, χρησιμοποιείται ο ισχυρισμός ότι αδυνατίζει! Όμως, σύμφωνα με την EFSA, δεν έχει αποδεχθεί ότι η κατανάλωση πράσινου τσαγιού συνεισφέρει, στη διατήρηση ή στην απόκτηση του σωστού σωματικού βάρους.

Ουρά του αλόγου (*Horsetail - Equisetum arvense*)

Το συναντάμε και με τις ονομασίες: πολικόμπι, ιππουρίδα των αγρών. Στην προώθησή του, χρησιμοποιείται ο ισχυρισμός ότι βοηθά να έχουμε υγιή μαλλιά και κόκαλα. Όμως, σύμφωνα με την EFSA, δεν έχει αποδειχθεί ότι η κατανάλωση *Equisetum arvense* βοηθάει, στη διατήρηση της υγείας των μαλλιών, ή των οστών μας.

Σιρόπι Ερυθρελάτης (*Picea abies - Pine shoot Syrup*)

Στην προώθησή του, χρησιμοποιείται ο ισχυρισμός ότι καταπραΰνει τον ερεθισμό (γαργαλητό, ξερόβηχα) του λαιμού και το βήχα. Όμως, σύμφωνα με την EFSA, δεν έχει αποδειχθεί ότι η κατανάλωση *Picea abies* ανακουφίζει ερεθισμούς της ανώτερης αναπνευστικής οδού.

Χυμός καρότου (*Daucus carota*)

Στην προώθησή του, χρησιμοποιείται ο ισχυρισμός ότι βοηθά, στην υγεία των ματιών. Όμως, σύμφωνα με την EFSA, δεν έχει αποδειχθεί ότι η κατανάλωση *Daucus carota*, βοηθά, στη διατήρηση φυσιολογικής όρασης.

Αγκινάρα της Ιερουσαλήμ (*Jerusalem artichoke - Helianthus tuberosus - κολοκάσι*)

Οι κόνδυλοι της ρίζας του τρώγονται. Στην προώθησή του, χρησιμοποιείται ο ισχυρισμός ότι η κατανάλωση *Helianthus tuberosus* συμβάλλει, στη διατήρηση σωστού σωματικού βάρους, αν και, σύμφωνα με την EFSA, αυτό δεν έχει αποδειχθεί.

Βήχιο (*Coltsfoot Juice - Tussilago farfara*)

Ονομάζεται και χαμαιώνη, βηχόχορτο, γλυκομάννα, βηχάνι. Στην προώθησή του, χρησιμοποιείται ο ισχυρισμός ότι βοηθάει και μειώνει τους ερεθισμούς και φλεγμονές του αναπνευστικού συστήματος και ανακουφίζει τον επίμονο ξερόβηχα. Όμως, σύμφωνα με την EFSA, δεν έχει αποδειχθεί ότι η κατανάλωση *Tussilago farfara* συνδέεται, με την φυσιολογική λειτουργία της άνω αναπνευστικής οδού.

Φράξος (*Fraxinus - Fraxinus excelsior*)

Ονομάζεται και μελιά. Στην προώθησή του, χρησιμοποιείται ο ισχυρισμός ότι βοηθά στη διατήρηση υγιών αρθρώσεων, αν και σύμφωνα με την EFSA, αυτός ο ισχυρισμός δεν έχει αποδειχθεί.

Κομμι γκουάρ (*Guar Gum - Cyatopsis tetragonoloba*)

Για την προώθησή του, χρησιμοποιείται ο ισχυρισμός ότι αυξάνει την αίσθηση κορεσμού, ρυθμίζει την κανονική λειτουργία των εντέρων και μειώνει την απορρόφηση του λίπους. Όμως, σύμφωνα με την EFSA, δεν έχει αποδειχθεί ότι η κατανάλωση *Cyatopsis tetragonoloba* συνδέεται, με τη διατήρηση, ή την επίτευξη του σωστού σωματικού βάρους.

Εκκύλισμα αποξηραμένων κόκκων κακάου (*Theobroma cacao*)

Στην προώθησή του, χρησιμοποιείται ο ισχυρισμός ότι βοηθά, στο αδυνάτισμα και στην απόκτηση λεπτής σιλουέτας. Όμως, σύμφωνα με την EFSA, δεν έχει αποδειχθεί η σχέση, ανάμεσα, στο *Theobroma cacao* και στην απόκτηση, ή διατήρηση σωστού σωματικού βάρους.

Bishop's weed / Ajwain (*Aegorodium podagraria*)

Λέγεται ότι καταπραΰνει το φούσκωμα και τις ενοχλήσεις του στομάχου, λόγω δυσπεψίας. Όμως, σύμφωνα με την EFSA, δεν έχει αποδειχθεί ότι η κατανάλωση *Aegorodium podagraria* βοηθά, στην καλή πέψη.

Χρένο (*Horseradish - Armoracia rusticana*)

Ονομάζεται και αρμοράκια η αγροτική, ή χορσράντις. Στην προώθησή του, χρησιμοποιείται ο ισχυρισμός ότι βοηθά και υποστηρίζει την υγεία του ουροποιητικού συστήματος. Όμως, σύμφωνα με την EFSA, δεν έχει αποδειχθεί ότι η κατανάλωση *Armoracia rusticana* βοηθά, στη βελτίωση της διουρητικής λειτουργίας.

Ινδικό Φραγκοστάφυλλο (*Amla fruit - Emblica officinalis*)

Ονομάζεται και φρούτο amla. Στην προώθησή του, χρησιμοποιείται ο ισχυρισμός ότι προστατεύει την καρδιά, μειώνοντας τη χοληστερίνη. Όμως, σύμφωνα με την EFSA, δεν έχει αποδειχθεί ότι η κατανάλωση *Emblica officinalis* βοηθά, στην απόκτηση και διατήρηση φυσιολογικών επιπέδων LDL χοληστερόλης, στο αίμα.

Εκχύλισμα ρίζας Dong Quai (Dong Quai Root Extract -*Angelica sinensis*)

Ονομάζεται και θηλυκό τζινσενγκ. Προωθείται, ως συμπλήρωμα διατροφής, "που βοηθά τη διατήρηση αρμονικής ισορροπίας, κατά τη διάρκεια των δύσκολων ημερών του μήνα των γυναικών". Όμως, έχουν αναφερθεί αλληλεπιδράσεις μεταξύ της *Angelica sinensis* και ορισμένων φαρμάκων. Για παράδειγμα, ασθενείς, που λαμβάνουν αντιπηκτική αγωγή, δεν πρέπει να λαμβάνουν *Angelica sinensis*, ενώ μπορεί, επίσης, να αντενδεικνύεται και για διαβητικούς. Επίσης, είναι γνωστό ότι αυξάνει τον κίνδυνο της φωτοευαισθησίας και των ηλιακών εγκαυμάτων.

Σπαθόχορτο (St John's Wort - *Hypericum perforatum*)

Γνωστό, επίσης και ως υπέρικο το διάτρητο, βάλσαμο, βαλσαμόχορτο, προδρόμου βότανο, περική κ.λπ. Προωθείται, ως συμπλήρωμα διατροφής και έχει τη φήμη ότι καταπολεμά την ήπιας μορφής κατάθλιψη. Έχουν αναφερθεί αλληλεπιδράσεις, ανάμεσα στο *Hypericum perforatum* και ορισμένα φάρμακα. Για παράδειγμα, το σπαθόχορτο έχει συνδεθεί, με ξαφνικές, ή ακανόνιστες αιμορραγίες, κατά τη διάρκεια του έμμηνου κύκλου, σε γυναίκες, που λαμβάνουν αντισυλληπτικά.

Στην Ισπανία, το προϊόν προωθείται, ως φυτικό φάρμακο, για τη συμπτωματική και παροδική αγωγή της πνευματικής υπερκόπωσης, που συνοδεύεται, από απώλεια ενδιαφέροντος, κούραση και διαταραχές ύπνου. Στο Βέλγιο, το ίδιο προϊόν προωθείται, ως συμπλήρωμα διατροφής, που ισορροπεί διαταραχές διάθεσης. Ενώ, στην Ισπανία, το προϊόν φέρει προειδοποιήσεις, για αλληλεπιδράσεις και πιθανές παρενέργειες, αυτή η πληροφόρηση λείπει, από το προϊόν του Βελγίου.

Φυσικό δε σημαίνει και ασφαλές

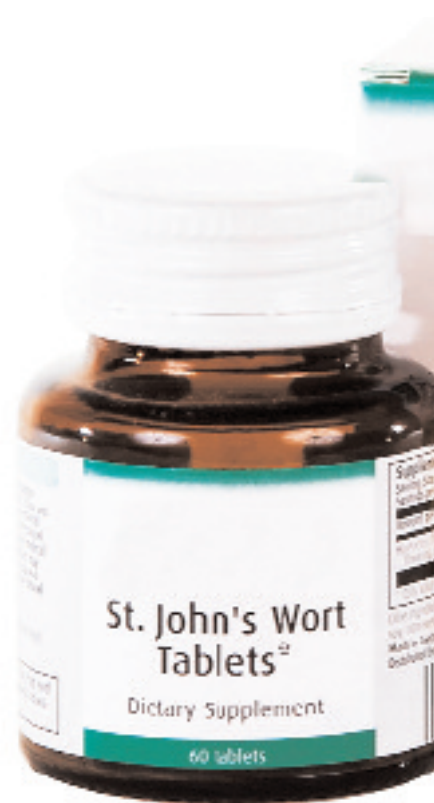
Οι καταναλωτές τείνουν να πιστεύουν ότι, επειδή τα σκευάσματα βοτάνων είναι φυτικά, είναι και ασφαλή. Αυτή η πεποίθηση ενισχύεται, από το γεγονός ότι τα σκευάσματα βοτάνων πωλούνται, σε καταστήματα οικολογικών προϊόντων, ή προϊόντων υγιεινής διατροφής.

Όμως, έχουν καταγραφεί αλληλεπιδράσεις, ανάμεσα σε φυτικές ουσίες και σε συμβατικά φάρμακα. Για παράδειγμα, ασθενείς που λαμβάνουν αντιπηκτική θεραπεία, δεν πρέπει να καταναλώνουν *Angelica sinensis* και γυναίκες, που παίρνουν

αντισυλληπτικά, πρέπει να αποφεύγουν το *Hypericum perforatum*.

Τρόφιμο ή φάρμακο;

Φυτικά υλικά χρησιμοποιούνται, επίσης, σε φυτικά φάρμακα, τα οποία υπόκεινται, στην ευρωπαϊκή νομοθεσία, για τα φάρμακα. Ο χαρακτηρισμός, ως συμπλήρωμα διατροφής, ή φυτικό φάρμακο, φυσιολογικά, εξαρτάται, από την παρουσίαση, ή τη χρήση του σκευάσματος (αν δηλαδή προορίζεται να αποτρέψει ή να θεραπεύσει μία ασθένεια, ή απλά να διατηρήσει τη φυσιολογική υγεία) και από το αποτέλεσμα, στον ανθρώπινο οργανισμό, ή το σώμα (αν δηλαδή έχει θεραπευτικές ιδιότητες, ή φυσιολογικές και/ή

νομοθεσίας, για τα βότανα, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, αρκετά κράτη-μέλη έχουν διαφορετικούς εθνικούς κανόνες, βάσει των οποίων χαρακτηρίζονται αυτά τα προϊόντα. Έτσι, πολλές φορές και οι δύο χαρακτηρισμοί - ορισμοί είναι εγκεκριμένοι και συνυπάρχουν και η απόφαση, για τον εάν ένα προϊόν είναι σκεύασμα βοτάνων, ή φάρμακο, αφήνεται στον κατασκευαστή.

Αυτή η κατάσταση δημιουργεί χειρότερη σύγχυση, στους καταναλωτές: Το ίδιο προϊόν μπορεί να θεωρηθεί συμπλήρωμα διατροφής, με βότανα, σε μία χώρα-μέλος και ως φυτικό φάρμακο, σε άλλη. Ακόμα και στην ίδια χώρα, το ίδιο προϊόν μπορεί κάποιες φορές, να θεωρηθεί συμπλήρωμα διατροφής και κάποιες άλλες φορές, φυτικό φάρμακο.

Σε αντίθεση με τα αναγνωρισμένα φυτικά φάρμακα, που έχουν πραγματική αποτελεσματικότητα και υπόκεινται σε έλεγχο, πριν τοποθετηθούν

στην αγορά, τα επωνομαζόμενα "παραδοσιακά" φυτικά φάρμακα επωφελούνται, από μία απλουστευμένη διαδικασία καταχώρησης, που τους επιτρέπει να επικαλούνται τη "μακροχρόνια χρήση και εμπειρία", για να αποδείξουν την αποτελεσματικότητά τους.

Είναι αμφισβητήσιμο εάν αυτή η προσέγγιση αποτελεί μία αρκετά ισχυρή απόδειξη αποτελεσματικότητας, ή εάν τουλάχιστον τα παραδοσιακά φυτικά φάρμακα παρέχουν υψηλότερες εγγυήσεις ασφάλειας και ποιότητας, στους καταναλωτές, συγκρινόμενα με τα συμπληρώματα διατροφής. Επιπλέον, σε αντίθεση με τα συμπληρώματα, τα φυτικά φάρμακα πρέπει να φέρουν προειδοποιήσεις, για τυχόν αλληλεπιδράσεις, ή παρενέργειες, στη σήμανση, ή στο πληροφοριακό τους φυλλάδιο.

Η εναρμόνιση της Ευρωπαϊκής Εσωτερικής Αγοράς, για τα φυτικά προϊόντα απαιτείται, για

να προστατέψει, καλύτερα, τους καταναλωτές

Καθώς κοστίζει και επιβαρύνει λιγότερο, κάποιος κατασκευαστής προτιμούν να κατατάσσουν τα προϊόντα τους, στα συμπληρώματα διατροφής και όχι στα φυτικά φάρμακα (εφόσον, φυσικά, τους το επιτρέπει η εθνική τους νομοθεσία). Έτσι, συμμορφώνονται, απλά, με την ευρωπαϊκή νομοθεσία, για τα τρόφιμα, που επιβάλλει οι ισχυρισμοί υγείας να βασίζονται, σε επιστημονικές αποδείξεις.

Για το μέλλον, ζητάμε, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, να θέσει τέλος, στη σημερινή θολή κατάσταση, εναρμονίζοντας την ευρωπαϊκή αγορά προϊόντων βοτάνων. Η εναρμόνιση αυτή πρέπει να κρατήσει τα πιο θετικά στοιχεία, από τα νομοθετικά πλαίσια, για τα τρόφιμα και τα φάρμακα. Οι καταναλωτές πρέπει να έχουν πρόσβαση, σε υψηλής ποιότητας - ασφαλή φυτικά προϊόντα, που θα δίνουν αξιόπιστη πληροφόρηση και θα ανταποκρίνονται, στις υποσχέσεις, που μας δίνουν, σχετικά με την υγεία.

διατροφικές ιδιότητες).

Παρόλα αυτά, ο διαχωρισμός, ανάμεσα σε σκευάσματα βοτάνων και φάρμακα, δεν είναι, πάντοτε, ξεκάθαρος. Επιπλέον, εξαιτίας της μη πλήρους εναρμόνισης της

Περιβαλλοντικοί σε πλαστικά αντικείμενα

Δε μολύνει
το περιβάλλον

Φιλικό
στο περιβάλλον

Προ
Οικο

Τέτοιοι ισχυρισμοί είναι οι γνωστοί περιβαλλοντικοί ισχυρισμοί. Τους συναντάμε, σε συσκευασίες προϊόντων, σε φυλλάδια, σε διαφημίσεις.

Τα τελευταία χρόνια, οι καταναλωτές έχουν συνειδητοποιήσει ότι τα πλαστικά αντικείμενα επιβαρύνουν, πολύ, το περιβάλλον. Έτσι, πολλοί κατασκευαστές χρησιμοποιούν περιβαλλοντικούς ισχυρισμούς, σε πολλά προϊόντα ακόμα και σε πλαστικά αντικείμενα και συσκευασίες. Όμως, πόσο αληθινό είναι αυτοί οι ισχυρισμοί;

Το ΚΕ.Π.ΚΑ.- Κέντρο Προστασίας Καταναλωτή, στις αρχές του 2011, ζήτησε, από την Κυβέρνηση να ελέγξει τους "πράσινους" ισχυρισμούς, στα πλαστικά αντικείμενα, και να ρυθμίσει, με νομοθεσία, το καθεστώς τους, ώστε να προστατευτούν οι καταναλωτές, από τυχόν παραπλανητικούς, ανακριβείς, ή ψευδείς περιβαλλοντικούς ισχυρισμούς, που έχουν, ως αποτέλεσμα, να χάνουν οι καταναλωτές την εμπιστοσύνη τους, σε οποιοδήποτε περιβαλλοντικό ισχυρισμό και, παράλληλα να διασφαλιστεί ο θεμιτός και υγιής ανταγωνισμός, μεταξύ των επιχειρήσεων.

Για το ΚΕ.Π.ΚΑ., οι περιβαλλοντικοί ισχυρισμοί οφείλουν να δηλώνουν, με σαφήνεια τα περιβαλλοντικά οφέλη των αγαθών, προκειμένου να βοηθούν τους καταναλωτές να κάνουν εμπειριστατωμένες αγορές και να ενθαρρύνεται η προώθηση, στην αγορά, αγαθών, με μικρότερη αρνητική επίδραση, στο περιβάλλον. Για το σκοπό αυτό, οι περιβαλλοντικοί ισχυρισμοί πρέπει να έχουν συγκεκριμένο και ακριβές περιεχόμενο, ώστε να αποφεύγεται η παραπλάνηση των καταναλωτών.

Το Μάιο του 2012, εκδόθηκε η Ζ3-1531 Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 1306/Β/2012), με την οποία καθορίστηκαν οι προϋποθέσεις, για τη χρήση περιβαλλοντικών ισχυρισμών, σε στερεά πλαστικά αντικείμενα και συσκευασίες, που διατίθενται, στους καταναλωτές, ως βιοδιασπώμενα ή/και με ισχυρισμούς ανάλογου περιεχομένου.

Σύμφωνα, λοιπόν, με την Κ.Υ.Α.:

- "Περιβαλλοντικός ισχυρισμός είναι": δήλωση, σύμβολο, λογότυπος, ή εικόνα, που υποδεικνύει τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά ενός προϊόντος. Ένας περιβαλλοντικός ισχυρισμός μπορεί να γίνει, μέσω επισήμανσης του

προϊόντος, ή της συσκευασίας του προϊόντος, μέσω συνοδευτικών φυλλαδίων του προϊόντος, τεχνικών φυλλαδίων, διαφήμισης, δημόσιας προβολής, τηλεπωλήσεων, καθώς επίσης, με τη χρήση ηλεκτρονικών και ψηφιακών μέσων, όπως το διαδίκτυο.

- Δεν επιτρέπεται η χρήση, σε προϊόντα, που εμπίπτουν, στο πεδίο εφαρμογής της Κ.Υ.Α., περιβαλλοντικών ισχυρισμών, στην ελληνική ή σε ξένη γλώσσα, εφόσον οι ισχυρισμοί αυτοί δεν είναι επαρκώς τεκμηριωμένοι.
- Δεν επιτρέπεται η χρήση του επιθετικού προσδιορισμού "οικολογικό", ή "οικο", στην ελληνική, ή σε ξένη γλώσσα, κατά τη διάθεση, στην κατανάλωση, πώληση και διαφήμιση κάθε προϊόντος, που εμπίπτει, στο πεδίο εφαρμογής της Κ.Υ.Α., εφόσον σε αυτό δεν έχει εκχωρηθεί ο παραπάνω όρος, ή οικολογικό σήμα, είτε βάσει του Κανονισμού ΕΚ/66/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου "σχετικά με το οικολογικό σήμα της Ε.Ε. (E.U. Ecolabel)", είτε βάσει του ιδιωτικού, ή δημοσίου συστήματος εκχώρησης, που ισχύει νόμιμα, σε κράτος μέλος της Ε.Ε., την Τουρκία, ή σε κράτος Ε.Ζ.Ε.Σ.,

Ισχυρισμοί και συσκευασίες

Ίσχυρισμοί
λογικό

Βιοδιασπώμενο
Φιλικό στη φύση

Περιβαλλοντικά
ασφαλές

συμβαλλόμενο μέρος της Συμφωνίας για τον Ε.Ο.Χ.

- Πλαστικές συσκευασίες, που είναι σύμφωνες, με τις απαιτήσεις του προτύπου ΕΛΟΤ EN-13432 "Συσκευασία- Απαιτήσεις για ανακτήσιμη συσκευασία μέσω λιπασματοποίησης και βιοαποδόμησης- Σχήμα δοκιμής και κριτήρια αξιολόγησης για την τελική αποδοχή της συσκευασίας", θεωρείται ότι πληρούν τις διατάξεις της Κ.Υ.Α. και επιτρέπεται να χρησιμοποιούν, στην ελληνική, ή σε ξένη γλώσσα, τους όρους, "βιοαποδομήσιμο/ βιοαποικοδομήσιμο/ βιοδιασπώμενο", "κατάλληλο για λιπασματοποίηση", "κατάλληλο για κομποστοποίηση", καθώς και περιβαλλοντικούς ισχυρισμούς, που περιέχουν τους παραπάνω όρους, ή τους υπονοούν.
- Πλαστικά αντικείμενα, που είναι σύμφωνα, με τις απαιτήσεις του προτύπου ΕΛΟΤ EN 14995 "Πλαστικά υλικά-Εκτίμηση της χωνευσιμότητας-Σύστημα δοκιμών και προδιαγραφές", θεωρείται ότι πληρούν τις διατάξεις της Κ.Υ.Α. και επιτρέπεται να χρησιμοποιούν, στην ελληνική, ή σε ξένη γλώσσα, τους όρους "βιοαποδομήσιμο/ βιοαποικοδομήσιμο/ βιοδιασπώμενο", "κατάλληλο για λιπασματοποίηση", "κατάλληλο για κομποστοποίηση"

καθώς και περιβαλλοντικούς ισχυρισμούς, που περιέχουν τους παραπάνω όρους, ή τους υπονοούν.

- Πλαστικά αντικείμενα, που παράγονται, ή/και πωλούνται, νόμιμα, σε κράτος-μέλος της Ε.Ε., ή στην Τουρκία, ή παράγονται νόμιμα σε κράτος-μέλος της Ε.Ζ.Ε.Σ., συμβαλλόμενο μέρος της Συμφωνίας για τον Ε.Ο.Χ., θεωρείται ότι πληρούν τις διατάξεις της παρούσας απόφασης και επιτρέπεται να χρησιμοποιούν τους παραπάνω όρους και περιβαλλοντικούς ισχυρισμούς, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζουν ισοδύναμο επίπεδο προστασίας, για τον καταναλωτή και το περιβάλλον.
- Αρμόδιες αρχές, για την εφαρμογή της Κ.Υ.Α. ορίζονται η Δ/νση Τεχνικού Ελέγχου της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή, οι αρμόδιες υπηρεσίες των Περιφερειών, που είναι επιφορτισμένες, με την εποπτεία της αγοράς, καθώς και η Δ/νση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.
- Οι αρμόδιες αρχές, για την εποπτεία της αγοράς, διενεργούν κατάλληλους ελέγχους, με σκοπό να διαπιστώσουν, αν τα προϊόντα, που εμπίπτουν στην Κ.Υ.Α. συμμορφώνονται, με τις διατάξεις

της.

- Προϊόντα, που φέρουν περιβαλλοντικούς ισχυρισμούς, μη σύμφωνους, με τις διατάξεις της Κ.Υ.Α., δεσμεύονται, εις χείρας των κατόχων τους, από τις αρμόδιες αρχές, για την εποπτεία της αγοράς. Οι αρμόδιες αρχές ειδοποιούν τον υπεύθυνο διάθεσής τους, προκειμένου να προβεί, με ευθύνη του ίδιου, στην άμεση απόσυρση των αποθεμάτων αυτών, από όλα τα σημεία εφοδιασμού της αγοράς ή/και την παύση της διαφήμισης ή/και την παύση της πώλησής τους, με τη χρήση ηλεκτρονικών και ψηφιακών μέσων.
- Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, με την Κ.Υ.Α., επιβάλλονται οι κυρώσεις, που προβλέπονται, από το Ν.2251/1994, στο άρθρο 13α.

Η δημιουργία νομοθεσίας, για το θέμα αυτό, ήταν το πρώτο βήμα, για την προστασία των καταναλωτών, από παραπλανητικούς ισχυρισμούς. Το επόμενο βήμα είναι η εποπτεία της αγοράς, για την πιστή εφαρμογή της νομοθεσίας. Αυτή η ευθύνη ανήκει, στο κράτος.

Το ΚΕ.Π.ΚΑ. διευθετεί καταγγελίες

Προσοχή στις αγορές από εκπτώτικές ιστοσελίδες

"Στην ιστοσελίδα σας, υπάρχει αναρτημένη μία προσφορά του προμηθευτή xxx για επίγιο ψηφιακό δέκτη TV. Αναφέρεται ότι η αρχική τιμή ήταν 50 ευρώ και μετά από έκπτωση 32% το προϊόν προσφέρεται στην τιμή των 33,9 ευρώ. Εκτός του ότι με σύντομη έρευνα στο διαδίκτυο οι τιμές που πωλείται αρχίζουν από 25,76 ευρώ, ο ίδιος ο προμηθευτής στην ιστοσελίδα του το πουλάει στην τιμή των 29,9 ευρώ."

"Μέσω site αγόρασα ιατρική εξέταση τεστ Παπανικολάου, αντί 20 ευρώ. Στο ιατρικό κέντρο, όπου έκανα την εξέταση, αποδείχθηκε ότι η τιμή της, ήταν 15 ευρώ, για κάθε ασθενή, χωρίς κουπόνι."

"Αγόρασα κουπόνια, για ημιμόνιμο μανικιούρ-πεντικιούρ. Η λέξη ημιμόνιμο αναγραφόταν, στα κουπόνια. Στην επιχείρηση, όπου έκανα το μανικιούρ-πεντικιούρ μου είπαν ότι τα κουπόνια είναι μόνο για απλό και όχι για ημιμόνιμο."

"Αγόρασα εκπτώτικό κουπόνι, για γυμναστήριο, διάρκειας 5 ωρών. Το γυμναστήριο δεν υπάρχει."

Οι παραπάνω είναι πραγματικές καταγγελίες, που δεχτήκαμε, στο ΚΕ.Π.ΚΑ. Οι απαντήσεις, των προμηθευτών, για τις τρεις πρώτες περιπτώσεις, ήταν ότι οι προμηθευτές τους έκαναν τις ίδιες προσφορές, ή ότι η προσφορά του προμηθευτή αφορά μόνο συγκεκριμένους τύπους προϊόντων.

Πρέπει να επισημάνουμε ότι, στην ελεύθερη αγορά, οι τιμές διαμορφώνονται, ελεύθερα. Έτσι, ίδια προϊόντα μπορούμε να τα βρούμε, σε αρκετά διαφορετικές τιμές. Επειδή, όμως, σε αυτές τις ιστοσελίδες,

με τις προσφορές, τις εκπτώσεις, τα κουπόνια κ.λπ, μπαίνουμε, με την πεποίθηση, ότι θα βρούμε το προϊόν, που θέλουμε, στη χαμηλότερη τιμή, δεν κάνουμε καμία έρευνα αγοράς, πριν αποφασίσουμε και πριν αγοράσουμε συγκεκριμένα προϊόντα.

Το ΚΕ.Π.ΚΑ.- Κέντρο Προστασίας Καταναλωτή, εφιστά την προσοχή των καταναλωτών:

- Δεν αγοράζουμε τίποτε και από πουθενά, αν, προηγουμένως, δεν έχουμε πραγματοποιήσει έρευνα αγοράς.

"Αγόρασα την προσφορά της εταιρείας xxx με αριθμό κουπονιού 24/2728. Στο κουπόνι αλλά και στην προσφορά, αναφέρεται ότι η αρχική τιμή του προϊόντος ήταν 200 ευρώ και με το κουπόνι 99 ευρώ, ήτοι έκπτωση 51%. Όμως, 99 ευρώ είναι η κανονική τιμή του προϊόντος και στο κατάστημα, την οποία μάλιστα διαφημίζει με σχετική μεταλλική πινακίδα και δεν υφίσταται καμία έκπτωση."

- Διαβάζουμε, πάντοτε, πριν αγοράσουμε τους όρους και τα "φιλά γράμματα". Εκεί "κρύβονται" κίνδυνοι και παγίδες.
- Πριν κάνουμε κάποια αγορά ελέγχουμε αν, πράγματι, οι επιχειρήσεις είναι υπαρκτές.

Στη δύσκολη περίοδο της κρίσης, που βιώνουμε, τα χρήματά μας είναι ακόμα πιο πολύτιμα. Και επειδή σε τέτοιες περιόδους, οι "λύκοι" περισσεύουν, ως προστατεύσουμε τα χρήματά μας, που μας έμειναν.

Δραστηριότητες

Διάλογος με τους φορείς

Στις 4 Ιουλίου 2012, πραγματοποιήθηκε συνάντηση του κ. Αθανάσιου Βασιλεία, Προέδρου Ένωσης Φυλής Χόλσταιν Ελλάδας και του κ. Σταμάτη Μηλιωνίδη, Γεν. Διευθυντή Ένωσης Φυλής Χόλσταιν Ελλάδας, με τον κ. Ν. Τσεμπερλίδη και τον κ. Γ. Σαμούρη, στα γραφεία του ΚΕ.Π.ΚΑ., με θέμα: "Κτηνοτροφικά και γαλακτοκομικά προϊόντα".

Εκπροσωπήσεις εντός Ελλάδας Ο.Λ.Α.Θ. - Οργανισμός Λαϊκών Αγορών Θεσσαλονίκης

Στις 29 Ιουνίου 2012, στις 10 Ιουλίου 2012, στις 20 Ιουλίου 2012, στις 31 Ιουλίου 2012, στις 3 Αυγούστου 2012, στις 20 Αυγούστου 2012 και στις 25 Αυγούστου 2012 πραγματοποιήθηκαν συνεδριάσεις του Δ.Σ. του Ο.Λ.Α.Θ., στα γραφεία του Οργανισμού, στη Θεσσαλονίκη. Στις συνεδριάσεις, ο κ. Ν. Τσεμπερλίδης εκπροσώπησε τους καταναλωτές.

Ο.Κ.Ε. - Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή

Η ολομέλεια Ο.Κ.Ε. συνεδρίασε, στα γραφεία της Ο.Κ.Ε., στην Αθήνα, στις 19 Ιουλίου 2012, με θέμα: "Κείμενο θέσεων της Ο.Κ.Ε. για την αντιμετώπιση της κρίσης στο κέντρο της Αθήνας". Ο κ. Ν. Τσεμπερλίδης εκπροσώπησε τους καταναλωτές της Ελλάδας. Την ίδια μέρα έγινε και η παρουσίαση του πρώτου βιβλίου του κ. Ν. Σκορίνη, Αντιπροέδρου της Ο.Κ.Ε., με τίτλο "Δυτικοανατολικά της Γης".

Εκπροσωπήσεις εκτός Ελλάδας Ε.Σ.Ο.Κ. - Ευρωπαϊκή Συμβουλευτική Ομάδα Καταναλωτών

Στις 28 Ιουνίου 2012, πραγματοποιήθηκε, στις Βρυξέλλες συνεδρίαση της Ε.Σ.Ο.Κ. Το πρόγραμμα της συνεδρίασης περιελάμβανε τα παρακάτω θέματα: "Ευρωπαϊκή Στρατηγική για τους καταναλωτές", "Πράσινη Κατανάλωση", "Εξωδικαστική επίλυση διαφορών", "Πίνακας αποτελεσμάτων καταναλωτικών

αγορών", "Ευάλωτοι καταναλωτές", "Συνεργασία κρατών-μελών, για την προστασία των καταναλωτών".

Ε.Ο.Κ.Ε. - Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή

Το τμήμα "Ενιαία Αγορά, παραγωγή και κατανάλωση" της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (Ε.Ο.Κ.Ε.) συνεδρίασε, στην έδρα της Ε.Ο.Κ.Ε., στις Βρυξέλλες:

- Στις 4 Ιουλίου 2012, με θέμα: "Ο πολίτης στο επίκεντρο μιας ψηφιακής εσωτερικής αγοράς χωρίς περιορισμούς".

Το τμήμα "Μεταφορές, Ενέργεια, Υποδομές και Κοινωνία της Πληροφορίας", της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (Ε.Ο.Κ.Ε.) συνεδρίασε, στην έδρα της Ε.Ο.Κ.Ε., στις Βρυξέλλες:

- Στις 6 Ιουλίου 2012, με θέμα: "Ενέργεια".

Η 3η ομάδα της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (Ε.Ο.Κ.Ε.) συνεδρίασε, στην έδρα της Ε.Ο.Κ.Ε., στις Βρυξέλλες:

- Στις 27 Ιουνίου 2012, με θέματα: "Ο συνυπολογισμός των δεοντολογικών και περιβαλλοντικών προκλήσεων εκ μέρους των καταναλωτών κατά την πραγματοποίηση αγορών", "Γεωργία και περιβάλλον: ας προσαρμόσουμε τα παραδοσιακά μας στερεότυπα", "Η πειραματική δοκιμή περιβαλλοντικής σήμανσης των προϊόντων διατροφής" και "Η ολοκληρωμένη γεωργία".
- Στις 11 Ιουλίου 2012, με θέμα: "Προετοιμασία Ολομέλειας 482ης Συνόδου".

Η Ολομέλεια της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (Ε.Ο.Κ.Ε.) συνεδρίασε, στην έδρα της Ε.Ο.Κ.Ε., στις Βρυξέλλες:

- Στις 11 και 12 Ιουλίου 2012, με θέματα: "Κεντρικά αποθετήρια

Εφημερίδες

Δημοκρατία	5/7	Οργιάζει το παραεμπόριο στη Θεσσαλονίκη
Μακεδονία	6/7	Διακοπές: Μακρινό όνειρο για τους περισσότερους
24ώρες	7/7	"Όπλο" των εμπόρων οι εκπτώσεις
Ακρόπολις	7/7	"Όπλο" των εμπόρων οι εκπτώσεις
Δημοκρατία	7/7	Οι έμποροι περιμένουν το φιλί της ζωής από τις εκπτώσεις
Η Ελλάδα αύριο	16/7	Με τις καλοκαιρινές εκπτώσεις ελπίζουν να ζεσταθούν οι τσέπες τους
Η εποχή	22/7	Το πέρασμα στην ψηφιακή εποχή/ Από τηλεοπτικό σήμα πάμε καλά. Από περιεχόμενο Πρόεδρος, κ. Ν. Τσεμπερλίδης
Karfitsa Weekend	21/7	Θερινός "πόλεμος" του νερού Γενική Γραμματέας, κ. Ε. Κεκελέκη

τίτλων", "Αλληλεγγύη στον τομέα του ασύλου", "Γυναικεία επιχειρηματικότητα - συγκεκριμένες πολιτικές για την ενίσχυση της ανάπτυξης και της απασχόλησης στην Ε.Ε.", "Πρόγραμμα: Δικαιοσύνη", "Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης και Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας", "Πρόγραμμα: Ευρώπη για τους πολίτες", "Προϊόντα εγκλήματος", "Αερομεταφορές και τα αεροδρόμια της Ε.Ε.", "Ευρωπαϊκές τεχνολογικές πλατφόρμες και βιομηχανικές αλλαγές", "Συνεταιριστικό κίνημα και αγροδιατροφική ανάπτυξη", "Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας", "Η προώθηση των γεύσεων της Ευρώπης", "Πολυετές σχέδιο για τα αποθέματα γάδου στη Βαλτική", "Λευκή Βίβλος για τις μεταφορές: προς την ένταξη και τη συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών", "Πληροφορική υψηλών επιδόσεων: η θέση της Ευρώπης", "Σύμβαση ναυτικής εργασίας / αρμοδιότητες του κράτους σημαίας και του κράτους λιμένα", "Οι σχέσεις ΕΕ-Μολδαβίας: ποιος θα πρέπει να είναι ο ρόλος της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών;", "Οι εμπορικές συμφωνίες ΕΕ-Κολομβίας και ΕΕ-Περου", "Ρίο+20", "Αναγκαιότητα ύπαρξης ευρωπαϊκής αμυντικής

βιομηχανίας: βιομηχανικές, καινοτόμες και κοινωνικές πτυχές", "Αναδιάρθρωση και πρόβλεψη της αλλαγής: τα διδάγματα από την πρόσφατη εμπειρία", "Απόσπαση εργαζομένων", "Τι αλλάζει στον ευρωπαϊκό τραπεζικό τομέα με τους νέους δημοσιονομικούς κανόνες;", "Πρωτοβουλία: Ευκαιρίες για τους νέους", "Λευκή Βίβλος για τις μεταφορές", "Ο ρόλος των γυναικών ως κινητήριας δύναμης για ένα πρότυπο ανάπτυξης και καινοτομίας στη γεωργία και την ύπαιθρο", "Βασικές δράσεις για μια Ενιαία Αγορά Πράξη II", "Ευρωπαϊκό πρόγραμμα παρακολούθησης της Γης", "Τιμές των φαρμάκων για ανθρώπινη χρήση", "Ομόλογα σταθερότητας", "Ανακύκλωση πλοίων", "Απλούστευση της μεταφοράς μηχανοκίνητων οχημάτων στο εσωτερικό της ενιαίας αγοράς", "Αλληλεγγύη στον τομέα του ασύλου".

Οι ομάδες μελέτης συνεδρίασαν, στις Βρυξέλλες:

- Στις 26 Ιουνίου 2012, με θέμα: "Το Διαδίκτυο και παιδιά".

Στις 10 Ιουλίου πραγματοποιήθηκε παρουσίαση βιβλίου "Ενεργοί Πολίτες" που εξέδωσε η Ε.Ο.Κ.Ε.

και το οποίο είναι αφιερωμένο, στον εθελοντισμό. Παρουσιάζονται 21 μέλη της Ε.Ο.Κ.Ε. ως παραδείγματα ενεργής συμμετοχής, στα κοινά. Στο βιβλίο περιλαμβάνεται αφιέρωμα, στην κ. Ε. Κεκελέκη.

Στις 22 Αυγούστου 2012 η κ. Ε. Κεκελέκη επισκέφτηκε ως εκπρόσωπος της Ε.Ο.Κ.Ε. την πόλη Πορταλέγρε της Πορτογαλίας. Πριν από λίγα χρόνια, το Πορταλέγρε ήταν μια ακμάζουσα πόλη, όπου ανθούσε η υφαντουργία. Σήμερα, το Πορταλέγρε μοιάζει, με φάντασμα, δεν υπάρχει καθόλου βιομηχανία και οι νέοι μεταναστεύουν. Κάποιοι κάτοικοι δημιούργησαν μια ενδιαφέρουσα πρωτοβουλία, την: "Το Πορταλέγρε σε μετάβαση", η οποία προσπαθεί μέσα από την αλλαγή συμπεριφοράς και τρόπου ζωής να στηρίζει την τοπική οικονομία, την πράσινη κατανάλωση, ώστε να δώσει ζωή, ξανά, στην πόλη. Σκοπός της επίσκεψης της κ. Ε. Κεκελέκη ήταν να γνωρίσει αυτή την πρωτοβουλία, ώστε να μεταφέρει, στην Ε.Ο.Κ.Ε., τις απόψεις της. Η πρωτοβουλία αυτή ανήκει, σε ένα παγκόσμιο δίκτυο, το οποίο, σε χώρες, όπως το Η.Β. έχει, ήδη, απτά αποτελέσματα.

Σε όλες τις συνεδριάσεις της Ολομέλειας, των Τμημάτων, των Ομάδων, των Ειδικευμένων Τμημάτων, του Παρατηρητηρίου της Εσωτερικής Αγοράς και των Ομάδων Εργασίας η κ. Ε. Κεκελέκη εκπροσώπησε τους καταναλωτές.

Υποσημείωση:

- Ο κ. Νικόλαος Τσεμπερλίδης είναι Πρόεδρος του Δ.Σ. του ΚΕ.Π.ΚΑ., Μέλος της Ο.Κ.Ε. και Αν. Μέλος Ε.Ο.Κ.Ε.
- Ο κ. Μιλτιάδης Κουμιώτης είναι Αντιπρόεδρος του Δ.Σ. του ΚΕ.Π.ΚΑ.
- Η κ. Ευαγγελία Κεκελέκη είναι Γενική Γραμματέας του Δ.Σ. του ΚΕ.Π.ΚΑ., τακτικό Μέλος της Ε.Σ.Ο.Κ. και της Ε.Ο.Κ.Ε. και Αντιπρόεδρος του Παρατηρητηρίου Εσωτερικής Αγοράς της Ε.Ο.Κ.Ε.
- Ο κ. Νικόλαος Αποστολάκης είναι Ταμίας του Δ.Σ. του ΚΕ.Π.ΚΑ.

Ραδιόφωνο

EPA	26/6	Χαράτσι Χαλκιδικής
Κανάλι 1 Πειραιά	3/7	Δικαιώματα επιβατών ακτοπλοϊκών συγκοινωνιών
Ράδιο Θεσσαλονίκη	5/7	Ενεχυροδανειστήρια
FLASH	21/7	Εκπτώσεις
902	21/7	Εκπτώσεις
REALFM	31/7	Μη ασφαλισμένα οχήματα
Ράδιο Μυτιλήνη	5/8	Τουριστικές υπηρεσίες
Δημοτικό Ραδιόφωνο Αθηνών	6/8	Τουριστικές υπηρεσίες
FM100	20/8	Φ.Π.Α.
FM100	21/8	Φοροδιαφυγή
FM100	24/8	Τουριστικές υπηρεσίες
		Πρόεδρος, κ. Ν. Τσεμπερλίδης
ET3	16/7	Διακοπές και Διαμονή
Ραδιόφωνο των Δανειοληπτών	18/7	Εκπτώσεις
FLASH	21/7	Τατουάζ από Μαύρη Χέννα
EPT3	1/8	Τροφοδηλητηριάσεις
Δημοτικό Ραδιόφωνο Πειραιά	2/8	Εκπαιδευτικές ιστοσελίδες
FLASH	17/8	Συμβουλές για ενοίκια
Δημοτικό Ραδιόφωνο Πειραιά	20/8	Καλοκαίρι και τροφοδηλητηριάσεις
ET3	25/8	Τουριστικές υπηρεσίες
		Γενική Γραμματέας, κ. Ε. Κεκελέκη

Τηλεόραση

TV100	26/6	Χαράτσι χαλκιδικής
Εγνατία TV	27/6	Υπερχρεωμένα νοικοκυριά
Εγνατία TV	3/7	Διακοπές
ET3	4/7	Εκπτώσεις
TV100	10/7	Ασφάλεια προϊόντων
4E	16/7	Εκπτώσεις
EPT3	23/7	Υπερχρεωμένα νοικοκυριά
ΣΚΑΪ	31/7	Υπερχρεωμένα νοικοκυριά
EPT3	1/8	Τουριστικές υπηρεσίες και δικαιώματα καταναλωτών
TV100	24/8	Τουριστικές υπηρεσίες
4E	24/8	Τουριστικές υπηρεσίες Πρόεδρος, κ. Ν. Τσεμπερλίδης
TV100	23/8	Υπερχρεωμένα νοικοκυριά Αντιπρόεδρος, κ. Μ. Κουμιάτης
ET3	16/7	Εκπτώσεις
ΣΚΑΪ	23/7	Διακοπές
Εγνατία TV	27/7	Οικονομική κρίση
TV100	30/7	Εκπτώσεις ιστοσελίδες
EPT3	30/7	Εκπτώσεις ιστοσελίδες
TV Μακεδονία	3/8	Ενεχυροδανειστήρια
ΣΚΑΙ	20/8	Εισπρακτικές εταιρίες Γενική Γραμματέας, κ. Ε. Κεκελέκη
ΣΚΑΪ	8/8	Υπερχρεωμένα νοικοκυριά Ταμίας, κ. Ν. Αποστολάκης

Ερωτήσεις Βουλευτών & Ευρωβουλευτών

13/8/2012

Βουλευτές ΣΥΡΙΖΑ, κ.κ. Ευαγγελία Αμμανατίδου - Πασχαλίδου, Αναστάσιος Κουράκης, Ανδρέας Ξανθός, Ιωάννης Αμανατίδης, Δέσποινα Χαραλαμπίδου, Ιωάννα Γαϊτάνη
Θέμα: Σχετικά με την εισαγωγή και χρήση παράνομου ζιζανιοκτόνου σε ορυζοκαλλιέργειες στην Δυτική Θεσσαλονίκη και τις σοβαρές επιπτώσεις στις καλλιέργειες βάμβακος και στην δημόσια υγεία
Προς: κ. Αθανάσιο Τσαυτάρη, Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, κ. Ανδρέα Λυκουρέντζο, Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, κ. Θεόδωρο Καραόγλου, Υπουργό Μακεδονίας & Θράκης

20/8/2012

Βουλευτής Ν. Ηρακλείου Ν.Δ., κ. Λευτέρης Αυγενάκης
Θέμα: Ανησυχητική αύξηση του ποσοστού των μη εξυπηρετούμενων δανείων
Προς: κ. Ιωάννη Στουρνάρα, Υπουργό Οικονομικών.

ΝΑΙ! Επιθυμώ να γίνω μέλος του ΚΕΠΚΑ

Ιδιώτες

- Ετήσια συνδρομή 25€ & δικαίωμα εγγραφής 10€
  - Διετής συνδρομή 50€ & δικαίωμα εγγραφής 10€
  - Τριετής συνδρομή 75€ & δικαίωμα εγγραφής 10€
- Φοιτητές/μαθητές (έως 25 χρονών)**
- Ετήσια συνδρομή 15€ & δικαίωμα εγγραφής 5€

Επώνυμο _____
 Όνομα _____
 Πατρώνυμο _____
 Ασ. Ταυτ. _____
Αρ. Δελτίου / Χρονολογία έκδοσης / Αρχή έκδοσης
 Επάγγελμα _____
 Οδός _____ Αρ. _____ ΤΚ _____
 Πόλη _____ Δήμος _____
 Τηλ.Οικ. _____ Τηλ.Εργ. _____
 Κινητό _____ Fax _____
 Email _____
 Πώς μάθατε για το ΚΕ.Π.ΚΑ.; _____

Καταθέστε ή στείλετε την αίτηση αυτή με fax στο 2310 242.211 ή ταχυδρομήστε την στο:
 ΚΕ.Π.ΚΑ - Βας. Ηρακλείου 32 - 54624 - Θεσσαλονίκη

Τρόπος πληρωμής

- Μετρητά
- Πιστωτική κάρτα
  - Visa Mastercard Diners

Αριθμός _____
 Λήξη _____

- Πάγια εντολή με πιστωτική κάρτα

Εξουσιοδοτώ το ΚΕΠΚΑ να εισπράξει την συνδρομή μου κάθε έτος από την πιστωτική μου κάρτα

- Τραπεζικό Έμβασμα

Αριθμός λογαριασμού του ΚΕΠΚΑ στην Εθνική Τράπεζα: 210-48108050
IBAN: GR77 0110 2100 0000 2104 0108 050
 Για την ενεργοποίηση της συνδρομής αποστείλετε ταχυδρομικά ή με fax, ένα φωτοαντίγραφο της κατάθεσης.

- Ταχυδρομική Επιταγή

ΚΕΠΚΑ - Βας. Ηρακλείου 32 - 54624 - Θεσσαλονίκη

Ημερομηνία

Υπογραφή

Μπορούμε ν' αλλάξουμε τη γειτονιά μας... και τη Θεσσαλονίκη

- Αν δεις λακκούβα, σε δρόμο, τηλεφώνησε, στο **2310430972**.
- Αν το πεζοδρόμιο είναι κατεστραμμένο, κάλεσε το **2310316535**.
- Αν έχει καεί η λάμπα, στο δρόμο, κάλεσε το **2310912261**.
- Αν υπάρχουν ογκώδη αντικείμενα, δίπλα σε κάδο, απευθύνσου, στο **15192**.
- Αν ο κάδος ανακύκλωσης είναι γεμάτος, κάλεσε το **2310494507** ή **2310512085**.
- Αν θέλεις να πάρουν, για ανακύκλωση, μία ηλεκτρική συσκευή, τηλεφώνησε, στο **2310494507**.
- Αν δεις παρκαρισμένο αυτοκίνητο, σε ράμπα Α.Μ.Ε.Α. κάλεσε το **2310251900**.
- Αν δεις ταμπέλα οδοσήμανσης κατεστραμμένη, απευθύνσου, στο **2310911711**
- Αν δεις ταμπέλα ονομασίας οδού μουτζουρωμένη, κάλεσε το **2310296800**.
- Αν θέλεις ζαρντινιέρες ή πράσινο, στη γειτονιά σου, τηλεφώνησε, στο **2310530585**.
- Αν υπάρχουν αδέσποτα σκυλιά, κάλεσε το **15192** ή εναλλακτικά στο **2310530585** ή το **2310219980**.